

A Scientometric Study of the Journal of Applied Research of Sport Management

Received: 17 June 2019

Accepted: 10 May 2020

Elahi AR (PhD) ^{1*}

Gholampour S (MSc) ¹

Gholampour B (MSc) ²

1. Department of Sport Management, Kharazmi University, Tehran, Iran.

2. Department of Knowledge and Information Sciences; Faculty of Management; University of Tehran, Tehran, Iran.

Corresponding Author:

Alireza Elahi

Department of Sport Management, Faculty of Sport Sciences, Kharazmi University, Mirdamad, South Razan St, Hesari St, Tehran, Iran.

P.Code: 1544733111

Tel-fax: +982122228001

Email: alirezaelahi@yahoo.com

Abstract

Background and aim: Today, one of the most important methods of scientific evaluation is scientometric studies. The results of these studies can be seen as a roadmap for research planners and policymakers. The aim of this study was to evaluate the scientometrics of the Journal of Applied Research of Sport Management (JARSM).

Material and methods: In this applied and scientometric study, all articles of the JARSM from 2012 to 2018 were analyzed. The data were collected through the journal's website and analyzed using Excel and NodeXL.

Findings: Of the 279 articles published in the JARSM, 93% were multi-author publications and more than 31% were published in collaboration with scholars from Payame Noor University. This indicates the great interest of this journal in group collaboration as well as the publication of articles affiliated to their own university. Moreover, the thematic areas of sport management, organizational behavior and sport marketing have received more attention. Tehran and West Azerbaijan Provinces had the highest number of papers in JARSM. In addition, the journal has received the most impact from the Journal of Sport Management and Development, and has made the most scientific impact on the Journal of Sport Management.

Conclusion: Overall, the results show that the publication trend in the JARSM is sinusoidal, and its citation rate has been accompanied by a downward trend after a period of an upward one.

Keywords: Scientometrics, Journal of Applied Research of Sport Management, Scientific Collaboration, Co-authorship

مطالعه علم سنجی نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی

دریافت مقاله: ۹۸/۳/۲۷

پذیرش مقاله: ۹۹/۲/۲۱

چکیده

سابقه و هدف: امروزه پژوهش‌های علم سنجی از جمله فعالیت‌های مهم برای ارزیابی‌های علمی است. نتایج حاصل از این گونه مطالعات، به عنوان یک نقشه راه برای برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران دخیل در امر پژوهش محسوب می‌شود. هدف پژوهش حاضر مطالعه علم سنجی نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی است. **مواد و روش‌ها:** پژوهش حاضر یک پژوهش کاربردی است که با رویکرد علم سنجی انجام شده است. تمامی مقالات نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی از ابتدای سال ۱۳۹۱ تا پایان سال ۱۳۹۷ مورد تحلیل قرار گرفتند. فرآیند گردآوری داده‌ها از طریق وب سایت نشریه انجام شد، همچنین برای تجزیه و تحلیل یافته‌ها نیز از نرم‌افزارهای اکسل و نوداکسل استفاده شد.

یافته‌ها: از مجموع ۲۷۹ مقاله نمایه شده در نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۹۳٪ به صورت گروهی و بیش از ۳۱٪ آن با همکاری پژوهشگرانی از دانشگاه پیام نور منتشر شده بود. این امر نشان از تمایل بالای این نشریه به همکاری گروهی و انتشار مقالات درون دانشگاه خودشان است. همچنین حوزه‌های موضوعی مدیریت ورزشی، رفتار سازمانی و بازاریابی ورزشی بیشترین توجه را به خود جلب کرده‌اند. استان‌های تهران و آذربایجان غربی نیز بیشترین تعداد مقالات را در نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی داشتند. علاوه بر این نشریه بیشترین میزان تأثیرپذیری را از مجله مدیریت و توسعه ورزش پذیرفته و بر مجله مدیریت ورزشی بیشترین تأثیر علمی را گذاشته است.

نتیجه‌گیری: بررسی‌ها حاکی از این است که روند انتشارات در نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی سینوسی بوده و میزان استنادات آن بعد از یک دوره صعودی با یک روند نزولی همراه بوده است.

واژگان کلیدی: علم سنجی، نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، همکاری علمی، هم‌نویسندگی

علیرضا الهی (PhD)^{۱*}

سجاد غلامپور (MSc)^۱

بهزاد غلامپور (MSc)^۲

۱. گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

۲. گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

*نویسنده مسئول:

علیرضا الهی

تهران، میرداماد، رازان جنوبی، خیابان حصاری، ورزشگاه شهید کشوری دانشکده علوم ورزشی، گروه مدیریت ورزشی.

کد پستی: ۱۵۴۴۳۳۱۱۱

تلفن: ۹۸ ۸۷ ۳۳۶۱۱۲۲۱+

Email: alirezaelahi@yahoo.com

مقدمه

در سال‌های اخیر رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی توسعه‌ی چشمگیری در سطح ملی و بین‌المللی داشته است. تربیت بدنی و علوم ورزشی یکی از حوزه‌های بین رشته‌ای است که دانشمندان و پژوهشگران این رشته در گرایش‌های (مدیریت ورزشی، آسیب شناسی ورزشی، فیزیولوژی ورزشی، رفتار حرکتی، بیومکانیک ورزشی و روانشناسی ورزشی) فعالیت می‌کنند و یافته‌های خود را به صورت کتاب و مقاله منتشر می‌کنند. در این میان نشریات علمی-پژوهشی از جمله منابعی هستند که یافته‌های پژوهشگران را به صورت مقاله منتشر و مورد ارزیابی و داوری علمی قرار می‌دهند.

یکی از گرایش‌های مهمی که در حوزه تربیت بدنی و علوم ورزشی در نشریه پژوهش‌های کاربردی مقالات خود را منتشر می‌کنند مدیریت ورزشی است. مدیریت ورزشی مطالعه افراد، فعالیت‌ها، کسب و کارها یا

سازمان‌هایی است که در تولید، تسهیل، ترویج، و یا سازماندهی هر کسب و کار یا محصول مرتبط با ورزش دخیل هستند (۱). همچنین مدیریت ورزشی ترکیبی از مهارت‌های مربوط به برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت، کنترل، بودجه‌بندی و ارزیابی در بستر سازمان یا بخش که محصول یا خدمات اصلی آن مربوط به ورزش یا فعالیت جسمانی است (۲). تحلیل علمی این گونه نشریات می‌تواند روند علمی، الگوی انتشاراتی و هدف این نشریات را برای پژوهشگران و اعضای هیئت تحریریه مشخص و در جهت‌دهی و شناخت بیشتر نشریه به آن‌ها کمک کند (۳). علم سنجی یکی از حوزه‌هایی است که از یک سو امکان مقایسه نویسندگان، موسسات و حوزه‌های علمی را فراهم می‌آورد، و از سوی دیگر زمینه ارزیابی مجلات و محمل‌های اطلاعاتی را فراهم می‌آورد تا از این طریق پژوهشگران بتوانند با مهم‌ترین مجلات علمی

وضعیت تولیدات علمی و شبکه هم‌تألیفی پژوهشگران ایران در حوزه علوم ورزشی را در پایگاه وب آو ساینس؛ Wang., Thijs & Glänzel (۸) و ویژگی‌های همکاری بین‌المللی در انتشارات علوم ورزشی و تأثیر آن بر استاد؛ Hernandez-González., De Pano- Rodríguez & Reverter-Masia (۹) پایان‌نامه‌های دکتری اسپانیا در تربیت بدنی و علوم ورزشی و انتشارات علمی نویسندگان و Santos & García (۱۰) پژوهش‌های اقتصاد ورزش را مورد بررسی کتاب‌سنجی قرار دادند.

از طرف دیگر در زمینه مطالعات علم‌سنجی مجلات در حوزه مدیریت و علوم ورزشی می‌توان به پژوهش‌های Shilbury اشاره کرده که در پژوهش خود به تحلیل علم‌سنجی چهار مجله حوزه مدیریت ورزشی، فصلنامه بازاریابی ورزشی، فصلنامه مدیریت ورزشی اروپا و مجله مرور مدیریت ورزشی پرداخت. نتایج نشان داد که مجله مدیریت ورزشی بیشترین میزان استاد را به فصلنامه بازاریابی ورزشی داد (۱۱). Gholampour و همکاران در پژوهشی مجله مدیریت ورزشی را در پایگاه وب آو ساینس مورد بررسی قرار دادند، نتایج این پژوهش نشان داد که کشورهای آمریکا و استرالیا و دانشگاه‌های گریفث و دیکن و همچنین دانیل سی فانک در زمره فعال‌ترین کشورها، موسسات و پژوهشگران در این مجله بودند (۱۲). Shilbury در پژوهشی با استفاده از فنون کتاب‌سنجی و تحلیل استنادی به بررسی مجلات مدیریت ورزشی و بازاریابی ورزشی پرداخت. نتایج نشان داد که فصلنامه بازاریابی ورزشی پرستادترین مجله در این حوزه بود (۱۳).

همچنین Coronado و همکاران در پژوهشی مقالات مجله ارتوپدی و فیزیوتراپی ورزشی را مورد بررسی کتاب‌سنجی قرار دادند. نتایج این پژوهش نشان داد که از مجموع ۱۷۳۲ مقاله مورد بررسی، ۱۱۷۲ از نوع گزارش پژوهشی بود. همچنین میانگین مقاله منتشر شده در هر سال ۵۸ مقاله بود که بیشترین مقالات مربوط به سال ۱۹۹۴ با ۸۱ مقاله بود. دانشگاه‌های پتسبرگ و کارولینا شمالی و نویسندگانی چون گروس از فعال‌ترین موسسات و پژوهشگران بودند (۱۴). ارزانی، میردار و اصغری در پژوهشی به بررسی محتوایی و استنادی دو نشریه فیزیولوژی ورزشی، مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی دانشگاه مازندران پرداختند. نتایج نشان داد که الگوی رایج انتشاراتی این دو نشریه الگوی سه نویسنده و تعداد مقالات مردان بیشتر از زنان بوده است. همچنین دانشگاه مازندران و دانشگاه آزاد اسلامی فعال‌ترین موسسات در این پژوهش بودند (۱۵). فلاح، چمنی و صرافزاده مجلات فارسی حوزه علوم ورزشی دانشگاه تهران را مورد بررسی علم‌سنجی قرار دادند. نتایج این پژوهش نشان داد که پژوهشگران بر همکاری گروهی تأکید داشتند و الگوی سه نویسنده رایج‌ترین الگوی انتشاراتی در این نشریات بود. همچنین پژوهشگرانی چون علی اصغر رواسی، محمدرضا کردی، عباسعلی گائینی و مهرزاد حمیدی فعال‌ترین پژوهشگران در مجلات حوزه علوم ورزشی دانشگاه تهران بودند (۱۶).

بررسی پیشینه‌ها نشان داد که تاکنون مطالعه علم‌سنجی نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی انجام نشده لذا پژوهش حاضر

رشته خود آشنا شوند. از این رو یکی از اهداف اساسی رشته علم‌سنجی بررسی ماهیت علم و دانش و اندازه‌گیری بهره‌وری علمی است (۴). نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی به صورت فصلنامه با امتیاز علمی - پژوهشی و به زبان فارسی منتشر می‌گردد. این نشریه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام و جهاد دانشگاهی نمایه می‌شود و هدف آن کمک به توسعه علم مدیریت ورزشی و ارتقاء دانش تخصصی در این حوزه می‌باشد. نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی که با صاحب امتیازی دانشگاه پیام‌نور منتشر می‌شود یکی از نشریات دارای ضریب تأثیر و Q1 در حوزه مدیریت ورزشی به شمار می‌رود، ضریب تأثیر این نشریه بر اساس پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در سال ۹۵، ۰/۴۸۶ و شاخص آنی (Immediacy index) آن، ۰/۰۷۷ می‌باشد. این نشریه سالانه در ۴ شماره منتشر می‌شود که با گذشت بیش از ۵ سال از فعالیت آن ارزیابی‌های علمی برای برطرف کردن کاستی‌ها و برجسته کردن نقاط قوت آن ضروری به نظر می‌رسد.

نظر به اهمیت و تأثیرات نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی و با توجه به اهمیت شاخص‌های علم‌سنجی این نشریه در میان دیگر نشریات همتای خود، در پژوهش حاضر به دنبال بررسی روند انتشاراتی و همچنین تحلیل کارکرد آن در طول مدت زمان فعالیتش هستیم. از آنجایی که تاکنون مطالعه‌ای جامع درباره این نشریه در کشور انجام نشده است تحلیل علم‌سنجی آن می‌تواند برای خوانندگان و نویسندگان این حوزه مفید واقع شود. همچنین سردبیر، اعضای هیئت تحریریه و سایر دست‌اندرکاران نشریه می‌توانند از نتایج این پژوهش در جهت سیاست‌گذاری و برنامه‌های آتی خود به منظور رفع کاستی‌های موجود در نشریه گام بردارند.

به عبارت دیگر پژوهش حاضر در صدد پاسخ‌گویی به این پرسش‌هاست: روند پژوهشی و استنادی نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی چگونه است؟ نوع جنسیت نویسندگان، الگوهای نویسندگی، حوزه‌های موضوعی مقالات به چه شکل است؟ شبکه هم‌تألیفی پژوهشگران و مؤسسات چگونه است؟ فعال‌ترین پژوهشگران و مؤسسات کدامند؟ مشارکت مسئولان نشریه اعم از مدیر مسئول، سردبیر و اعضای هیئت تحریریه در انتشار مقاله در نشریه به چه شکل است؟ کدامیک از استان‌های ایران به لحاظ انتشار مقاله در این نشریه نقش بیشتری را ایفا کردند؟ و نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی از چه نشریاتی بیشتر تأثیر پذیرفته و بر چه نشریاتی تأثیر گذاشته است؟

بررسی تحقیقات نشان می‌دهد که پژوهش‌های علم‌سنجی زیادی در داخل و خارج از کشور در حوزه علوم ورزشی انجام شده است که در ادامه به برخی از این پژوهش‌ها اشاره می‌شود.

Yaminifirooz و همکاران (۵) تولیدات علمی علوم ورزشی را در ایران؛ رضایی صوفی و همکاران (۶) مقالات پژوهشگران علوم ورزشی ایران در ISI؛ فراهانی، رضایی صوفی و خاصه (۷) تولیدات علمی ایران در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی؛ فهیمی فر، غلامپور و غلامپور (۴)

مورد بررسی استخراج گردید. به عبارت دیگر داده‌های مربوط به تقسیم‌بندی نویسندگان مسئول مقاله بر اساس استان‌های ایران بعد از استخراج با کمک نرم‌افزار Power Bi مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. همچنین جهت ترسیم شبکه همکاری علمی مؤسسات و پژوهشگران بعد از فرآیند یکدست‌سازی، داده‌ها به صورت دستی وارد نرم‌افزار نوداکسل و در نهایت شبکه همکاری علمی آن‌ها ترسیم شد. فرآیند یکدست‌سازی بدین دلیل انجام شد که اغلب پژوهشگران نام و نام سازمانی خود را به شیوه‌های مختلفی در مقالات درج می‌کردند؛ بنابراین پژوهشگر نام مؤسسات و پژوهشگرانی را که به شیوه‌های مختلف در مقالات درج شده بود را با هم ادغام و داده‌ها را یکدست نمود.

یافته‌ها

با بررسی ۲۸ شماره نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در طی سال‌های ۱۳۹۱-۱۳۹۷ مشخص شد که تعداد ۲۷۹ مقاله توسط این نشریه نمایه شده است. به عبارت دیگر، سیر انتشاراتی نشریه پژوهش‌های کاربردی نشان از روند سینوسی آن طی این سال‌ها دارد.

نمودار ۱ و ۲ روند پژوهشی و استنادی مقالات منتشر شده در نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی را طی سال‌های ۱۳۹۱-۱۳۹۷ نشان می‌دهد. سیر انتشار نشریه حاکی از این است که بیشترین تعداد مقالات با ۴۲ عنوان مربوط به سال ۱۳۹۲ و کمترین تعداد مقالات با ۳۸ عنوان مربوط به سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ است. همچنین سیر استنادی مقالات نشریه حکایت از این دارد که مقالاتی که در سال ۱۳۹۲ منتشر شده اند ۱۹۵ استناد دریافت کرده‌اند و به نوعی بیشترین میزان استنادات دریافت شده به این سال بر می‌گردد.

در صدد است تا با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی، این نشریه را مورد ارزیابی قرار داده و روند علمی آن را در گذر زمان مشخص کند.

مواد و روش‌ها

مطالعه حاضر پژوهشی پیمایشی است که با استفاده از شاخص‌های علم‌سنجی و با کمک روش تحلیل شبکه‌های اجتماعی صورت گرفته است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه شماره‌های نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی از ابتدای سال ۱۳۹۱ تا پایان سال ۱۳۹۷ می‌باشد. به منظور گردآوری داده‌ها و بررسی مولفه‌های روند انتشاراتی، جنسیت، حوزه‌های موضوعی، الگوی نویسندگی، نویسندگان و مؤسسات پرتولید، تعداد انتشارات مسئولان نشریه اعم از مدیر مسئول، سردبیر و اعضای هیئت تحریریه و همچنین تقسیم‌بندی نویسندگان مسئول مقاله بر اساس استان‌های ایران از طریق وب سایت نشریه اطلاعات درج شده در صفحه عنوان مقالات مشاهده و بعد از یادداشت برداری از قسمت‌های مورد نیاز هر مقاله، داده‌ها جمع آوری و جهت تجزیه و تحلیل وارد نرم‌افزار اکسل گردید.

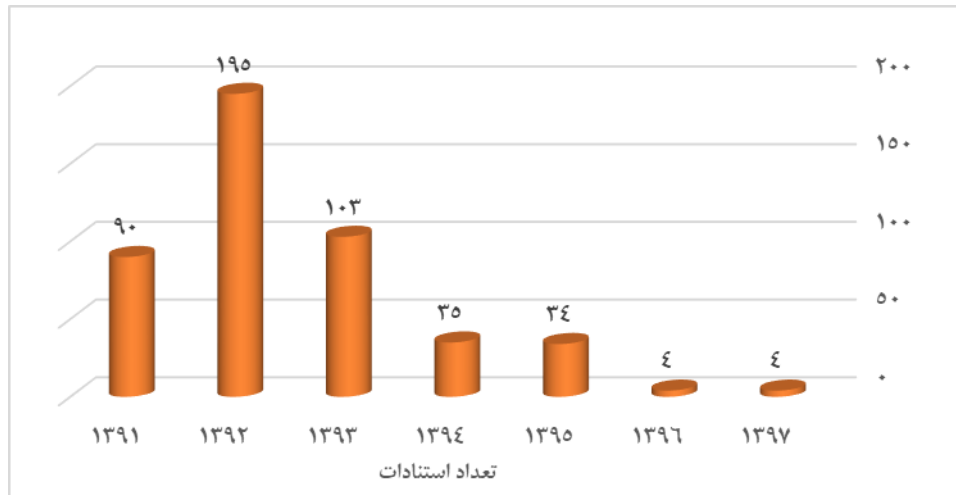
در مطالعات علم‌سنجی برای دریافت روند استنادی مقالات نیازمند استفاده از پایگاه‌های استنادی هستیم. بدین منظور برای بررسی روند استنادی مقالات نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی از پایگاه استنادی علوم جهان اسلام به دلیل اهمیت آن نسبت به دیگر نمایه‌های استنادی داخلی استفاده شد. از این رو یکی از مأموریت‌های اساسی این پایگاه بررسی روند استنادی مقالات است که با توجه به آن می‌توان مشخص کرد آثار یک موسسه یا پژوهشگر تا چه اندازه مورد استناد و استفاده دیگران قرار گرفته است. بنابراین در پژوهش حاضر از قسمت جستجوی پیشرفته نمایه استنادی علوم ایران و در فیلد نمایه منبع عبارت "پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی" انتخاب، نوع زبان به فارسی محدود و استنادات مربوط به مقالات برحسب مولفه‌های

نمودار ۱. روند پژوهشی نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی

این نشریه در بازه زمانی ۱۳۹۱-۱۳۹۳ در مجموع ۳۸۸ استناد و مقالات چهار سال اخیر ۷۷ استناد دریافت کرده‌اند. از این رو یکی از دلایل کاهش استنادات مقالات در سال‌های اخیر می‌تواند به دلیل جدید بودن این مقالات نسبت به مقالات سال‌های ابتدایی باشد.

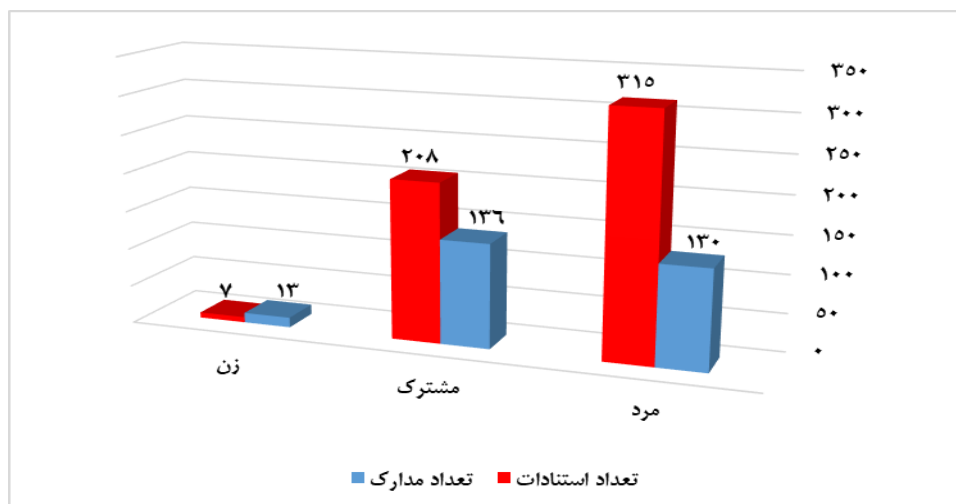
به عبارت دیگر با تقسیم روند تولیدات و استنادات این نشریه به دو بازه زمانی سه ساله و چهار ساله مشخص می‌شود که ۱۲۱ مقاله مربوط به سه ساله نخست و ۱۵۸ مقاله مربوط به چهار ساله اخیر است. همچنین روند استنادی سه ساله نخست گویای این است که مقالات

نمودار ۲. روند استنادی نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی

توسط مردان منتشر شدند با دریافت ۳۱۵ استناد در جایگاه اول و مقالاتی که به صورت مشترک منتشر شدند با دریافت ۲۰۸ استناد در جایگاه دوم قرار دارند. نکته جالب توجه در میان نتایج این نمودار کم بودن تعداد مقالات منتشر شده در این نشریه توسط زنان است که این مقالات نیز استناد قابل قبولی دریافت نکردند.

نمودار ۳ وضعیت انتشار مقالات بر اساس جنسیت را نشان می‌دهد. بررسی نمودار گویای این است که از مجموع ۲۷۹ مقاله مورد بررسی ۱۳۰ (۴۶/۵۹) درصد مقالات توسط مردان و ۱۳۶ (۴۸/۷۴) درصد مقالات به صورت مشترک (همکاری زنان و مردان) و همچنین ۱۳ (۴/۶۵) درصد مقالات توسط زنان منتشر شده است. از طرف دیگر روند استنادی مقالات بر حسب جنسیت حکایت از این دارد مقالاتی که

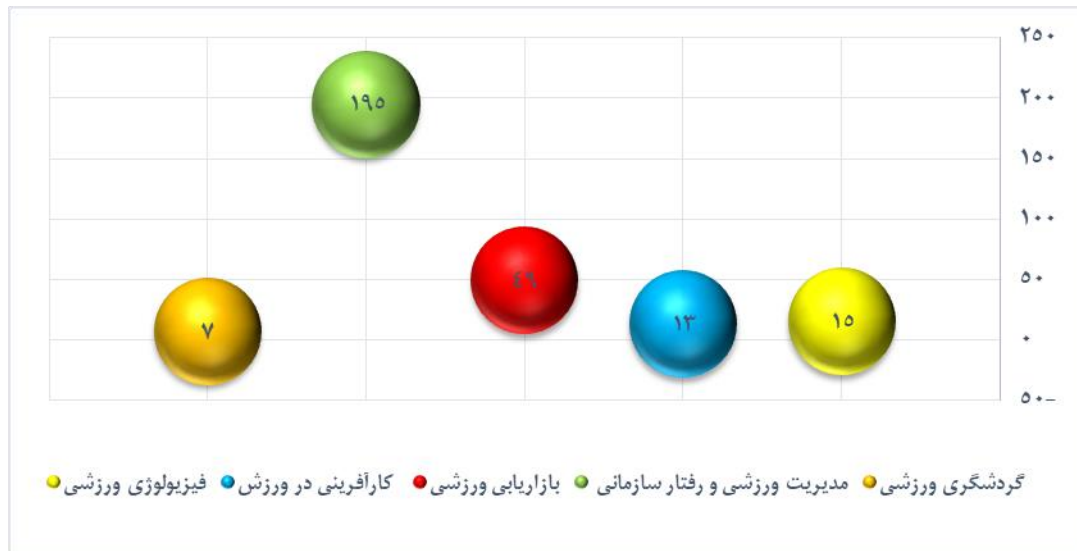
نمودار ۳. توزیع مقالات بر اساس جنسیت در نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی

گردشگری، کارآفرینی در ورزش و فیزیولوژی ورزشی مقالاتی را منتشر کند. به طور کلی سهم حوزه‌های موضوعی به این صورت است که مدیریت ورزشی و رفتار سازمانی با ۱۹۵ مقاله، بازاریابی ورزشی با ۴۹

نمودار ۴ حوزه‌های موضوعی مقالات منتشر شده را در طی سال‌های مورد بررسی نشان می‌دهد. بر اساس یافته‌ها این نشریه توانسته در حوزه‌های مدیریت ورزشی و رفتار سازمانی، بازاریابی،

با عنوان پژوهش های کاربردی مدیریت و علوم زیستی در ورزش منتشر می شد.

مقاله، زمینه های مطالعاتی مورد توجه نشریه بودند. لازم به ذکر است که مشاهده ۱۵ مقاله حوزه فیزیولوژی ورزشی در نشریه پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی بدین دلیل است که شماره های ۱-۳ نشریه

نمودار ۴. حوزه های موضوعی مقالات منتشر شده در نشریه پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی

میرعمری با نسبت تأثیرگذاری ۳/۲٪ و حمید قاسمی با نسبت تأثیرگذاری ۳/۲٪ بیشترین میزان تأثیرگذاری را در مقایسه با تعداد مقالات منتشر شده نسبت به ابوالفضل فراهانی به خود اختصاص داده اند. ابوالفضل فراهانی به عنوان یک نویسنده ی پر تولید در این نشریه با انتشار ۲۷ مقاله تأثیرگذاری کمتری را در مقایسه با گودرزی، میرعمری و قاسمی داشته است. از این رو نسبت تأثیرگذاری بیان کننده ی این است که تولیدات علمی گودرزی، میرعمری و قاسمی توسط پژوهشگران بیشتری مورد توجه قرار گرفت.

جدول ۲. فعال ترین پژوهشگران در نشریه پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی

نویسنده	مدارک	استنادات	نسبت	مؤسسه
ابوالفضل فراهانی	۲۷	۴۷	۱/۷	دانشگاه پیام نور
حمید قاسمی	۱۴	۳۲	۲/۲	دانشگاه پیام نور
محمود گودرزی	۱۲	۴۶	۳/۸	دانشگاه تهران
لقمان کشاورز	۱۱	۱۵	۱/۳	دانشگاه پیام نور
سید حسن میرعمری	۱۰	۳۲	۳/۲	دانشگاه ارومیه
مرتضی رضایی صوفی	۹	۱۷	۱/۸	دانشگاه پیام نور

شکل ۱ نشان دهنده شبکه همکاری علمی پژوهشگران در نشریه پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی است، از این رو شبکه همکاری پژوهشگرانی که حداقل ۵ مدارک در نشریه ذکر شده منتشر کردند با استفاده از نرم افزار تحلیل شبکه های اجتماعی نود اکسل ترسیم شد. بنابراین در شکل زیر گره ها نشان دهنده ی پژوهشگران و پیوندها نشان دهنده ی ارتباط علمی میان پژوهشگران است. این شبکه از ۱۵۴ گره تشکیل شده است که این گره ها از طریق ۲۴۵ پیوند به یکدیگر

نتایج جدول ۱ میزان هم تالیفی مقالات منتشر شده در طی سال های ۹۷-۹۱ را نشان می دهد. به طور کلی می توان اشاره کرد که انتشار مقالات حاصل همکاری گروهی در نشریه پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی از اهمیت به سزایی برخوردار است. به عبارت دیگر در میان مقالات منتشر شده در این نشریه الگوی سه نویسنده ای، چهار نویسنده ای و دو نویسنده ای بیشتر مورد توجه قرار گرفته است. همچنین در طی سال های مورد بررسی از مجموع ۲۷۹ مقاله فقط ۱۹ مقاله به صورت تک نویسنده ای بوده و بقیه از الگوهای چند نویسنده ای استفاده کردند که این امر نشان دهنده ی توجه ویژه ی مسئولان این نشریه به سمت انتشار مقالات گروهی است.

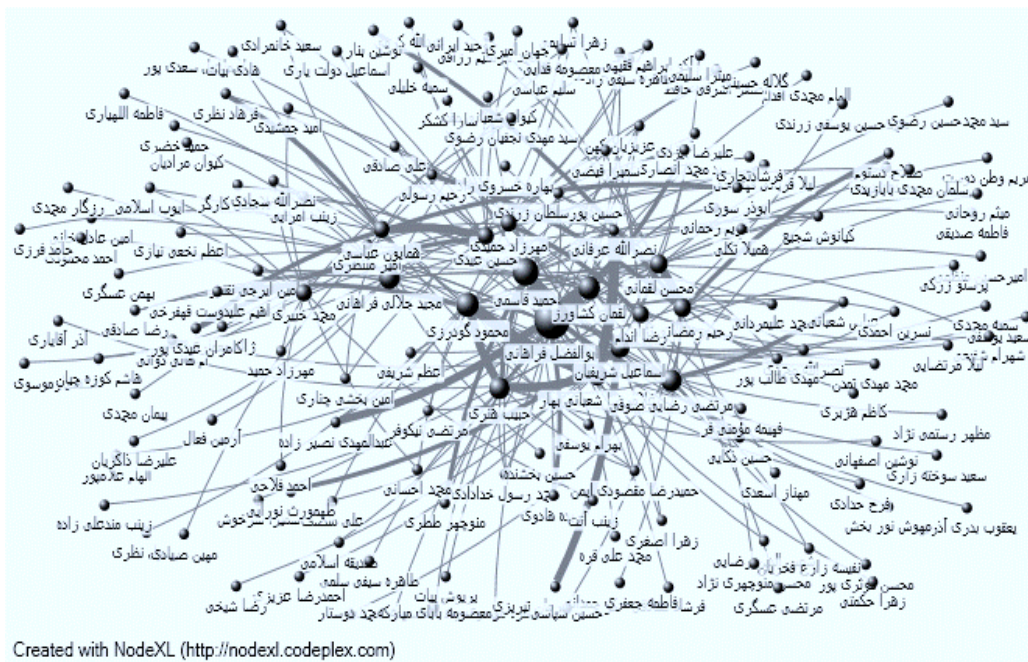
جدول ۱. الگوهای نویسندگی مقاله های منتشر شده در نشریه پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی

الگوهای نویسندگی	مدارک %	استنادات %
تک نویسنده	۱۹	۶/۸
دو نویسنده	۶۱	۲۱/۸
سه نویسنده	۱۳۰	۴۶/۵
چهار نویسنده+	۶۹	۲۴/۷

نتایج جدول ۲ نشان می دهد ابوالفضل فراهانی و حمید قاسمی از دانشگاه پیام نور هر کدام با انتشار ۲۷ و ۱۴ مقاله در رتبه های اول و دوم قرار دارند. همچنین بر اساس میزان استناد به مقالات ابوالفضل فراهانی و محمود گودرزی هر کدام با دریافت ۴۷ استناد و ۴۶ استناد به ترتیب رتبه های اول و دوم را بر حسب میزان استنادات به خود اختصاص دادند. نکته حائز اهمیت در جدول ۲ نسبت تأثیرگذاری پژوهشگران است، به طوری که محمود گودرزی با نسبت تأثیرگذاری ۳/۸٪، سید حسن

متصل شدند. همانطور که در شبکه مشخص است پژوهشگرانی چون ابوالفضل فراهانی و حمید قاسمی از دانشگاه پیام نور، محمود گودرزی از دانشگاه تهران، سید حسن میرعامری از دانشگاه ارومیه، لقمان کشاورز

متصل شدند. همانطور که در شبکه مشخص است پژوهشگرانی چون ابوالفضل فراهانی و حمید قاسمی از دانشگاه پیام نور، محمود گودرزی از دانشگاه تهران، سید حسن میرعامری از دانشگاه ارومیه، لقمان کشاورز

شکل ۱. شبکه همکاری علمی پژوهشگران در نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی

پژوهشگران وابسته به دانشگاه‌های پیام‌نور منتشر شدند که این امر نشان‌دهنده توجه ویژه این نشریه به انتشار مقالات درون سازمانی است. به عبارت دیگر رتبه مؤسسات پراکنش در سطح داخل و در میان کشورهای اسلامی حاکی از این است که دانشگاه‌های تهران، تربیت مدرس و فردوسی مشهد در بین دانشگاه‌های داخلی و همچنین در میان دانشگاه‌های کشورهای اسلامی رتبه ممتازی را کسب کردند و دیگر دانشگاه‌ها و مؤسسات رتبه درخور توجهی به دست نیاوردند.

نتایج جدول ۳ نشان‌دهنده پرتولیدترین مؤسسات در نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی است. دانشگاه پیام‌نور با انتشار ۸۸ مقاله، دانشگاه آزاد با ۷۰ مقاله و دانشگاه تهران با ۴۵ مقاله به ترتیب رتبه‌های اول تا سوم را به خود اختصاص دادند. از آنجایی که این نشریه توسط دانشگاه پیام‌نور منتشر می‌شود حضور این دانشگاه در صدر مؤسسات پراکنش در این نشریه چندان دور از انتظار نیست، بنابراین با توجه به نتایج این جدول این گونه می‌توان استدلال کرد که بیش از ۳۱٪ مقالات منتشر شده در این نشریه مقالاتی بودند که توسط

جدول ۳. سهم مؤسسات‌های پژوهشی کشور در انتشار مقاله در نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی

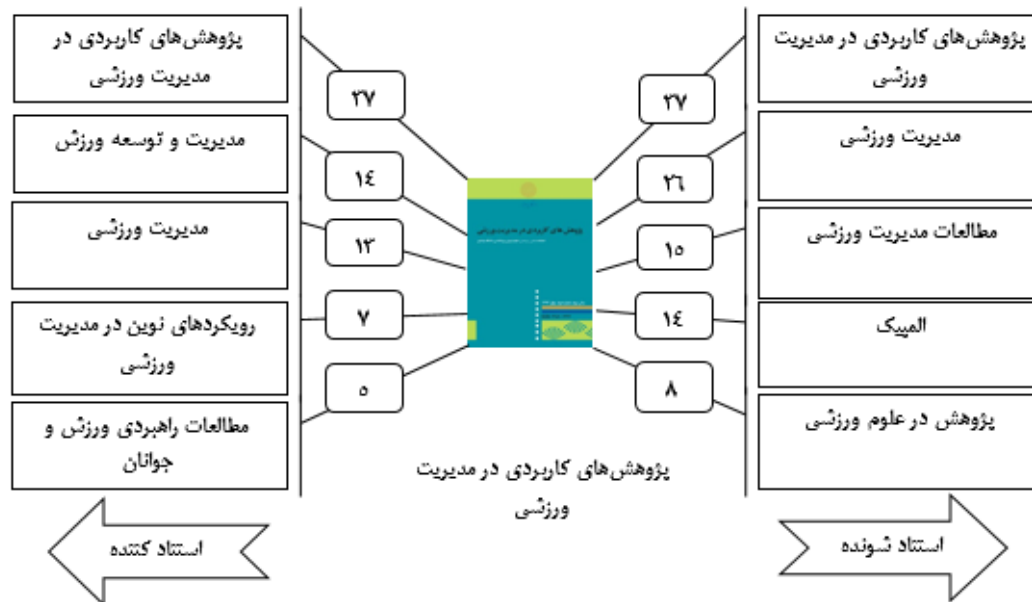
مؤسسات	مدارک استنادات	رتبه کشوری ۱۳۹۷-۱۳۹۶	رتبه در بین کشورهای اسلامی ۲۰۱۹
دانشگاه‌های پیام‌نور	۸۸	۳۰-۲۲	-
دانشگاه آزاد اسلامی	۷۰	-	-
دانشگاه تهران	۴۵	۱	۱۰
دانشگاه علامه طباطبایی	۲۸	۳۰-۲۲	-
دانشگاه گیلان	۲۰	۱۵-۱۱	۱۰۱-۱۲۵
دانشگاه ارومیه	۱۸	۳۰-۲۲	۱۵۱-۲۰۰
دانشگاه رازی کرمانشاه	۱۵	۲۰-۱۶	۱۲۶-۱۵۰
دانشگاه فردوسی مشهد	۱۴	۳	۴۷
دانشگاه بوعلی سینا همدان	۱۴	۸	۱۲۶-۱۵۰
دانشگاه مازندران	۱۱	۲۰-۱۶	۱۲۶-۱۵۰
دانشگاه تربیت مدرس	۱۰	۲	۳۳

شبکه همکاری علمی، مؤسساتی که حداقل ۱ مدرک در نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی منتشر کردند انتخاب و شبکه آن‌ها با استفاده از نرم‌افزار تحلیل شبکه‌های اجتماعی نود اکسل ترسیم

برای ترسیم شبکه همکاری علمی مؤسسات در نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی از نرم‌افزار تحلیل شبکه نود اکسل جهت شناسایی پرتولیدترین مؤسسات استفاده شد. بدین منظور جهت ترسیم

مشاهده می‌شود که مجله مورد نظر بیشترین استناد را به آن‌ها داده است. بنابراین نتایج شکل ۴ بیانگر این است که مقالات نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی ۱۴ بار توسط مجله مدیریت و توسعه ورزش دانشگاه گیلان مورد استناد قرار گرفته و همچنین ۲۶ بار به مقالات مجله مدیریت ورزشی دانشگاه تهران استناد داده است.

شکل ۴ نشان‌دهنده ارتباط نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی با دیگر مجلات است و به نوعی بیانگر جریان دانش میان این نشریه و دیگر مجلات این حوزه است. در سمت چپ این شکل ۵ مجله وجود دارد که بیشترین استناد را به نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی داده و در سمت راست نیز ۵ مجله دیگر

شکل ۴. جریان دانش میان نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی و دیگر مجلات

انتظار می‌رود که میزان مشارکت آن‌ها در انتشار مقاله در نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی افزایش یابد. یافته‌های این پژوهش با نتایج پژوهش ارزانی و همکاران مطابقت دارد. به عبارت دیگر الگوی نویسندگی مقالات منتشر شده در نشریه بیانگر تعداد بالای انتشارات گروهی نسبت به انتشارات انفرادی بود به طوری که از ۲۷۹ مقاله مورد بررسی ۹۳/۱۸٪ مقالات به صورت گروهی و تنها ۶/۸۱٪ مقالات به صورت انفرادی بود. به طور کلی انتشار گروهی به افزایش کیفیت مقالات منجر می‌شود که این امر از اهمیت و ضرورت خاصی برخوردار است. بنابراین درصد بالای انتشار مقالات گروهی جزء نکات مثبت و حائز اهمیت در این نشریه بود. یافته‌های این پژوهش با نتایج پژوهش ارزانی و همکاران و فلاح و همکاران در زمینه توجه پژوهشگران به انتشارات گروهی نسبت به انفرادی همسو است.

بررسی حوزه‌های موضوعی مورد توجه نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی نشان داد که دو حوزه مدیریت ورزشی و رفتار سازمانی و بازاریابی ورزشی بیشترین مقالات را داشته‌اند، به طوری که بیش از ۸۷٪ مقالات منتشر شده در نشریه یاد شده مربوط به این دو حوزه بود. به طور کلی یافته‌های این پژوهش در زمینه شناسایی موضوعات مورد توجه نشریه با نتایج پژوهش Coronado و همکاران و ارزانی و همکاران همسو است.

بررسی فعال‌ترین پژوهشگران نشریه نشان داد که بیشترین تعداد مدارک توسط پژوهشگرانی چون ابوالفضل فراهانی و حمید قاسمی

به طور کلی نکته جالب توجه در شکل ۴ وجود خود استنادی‌هایی است که نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی به خود داده است. البته این نوع خود استنادی‌ها در سطح بین‌المللی معقول می‌باشند. به عبارت دیگر بر اساس نتایج پایگاه استنادی علوم جهان اسلام این نشریه ۳۷ بار به مقالات خود استناد کرده است.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر به بررسی علم‌سنجی نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی پرداخت. بررسی روند انتشاراتی نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی نشان از روند سینوسی آن در طی سال‌های مورد بررسی بود. می‌توان گفت که نشریه از نظر روند انتشاراتی در وضعیت مطلوبی قرار دارد چرا که بر اساس ماده ۴-۲ مربوط به آیین‌نامه تعیین اعتبار نشریات علمی کشور هر شماره از نشریه باید دست‌کم دارای شش مقاله باشد که این امر در نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی رعایت شده است.

از سوی دیگر بررسی مقالات بر اساس جنسیت نشان داد که بیش از ۴۶٪ مقالات توسط مردان، ۴۹٪ به صورت مشترک (همکاری مرد و زن) و تنها ۵٪ مقالات توسط زنان منتشر شده است. نکته حائز اهمیت در پژوهش حاضر درصد بالای میزان مشارکت مردان و زنان در انتشار مقاله در نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی است، از این رو با توجه به درصد بالای زنان تحصیل‌کرده در حوزه مدیریت ورزشی

مورد استفاده قرار گیرد. به طور کلی با توجه به یافته‌های پژوهش و همچنین برای بالا بردن کیفیت نشریه و بهبود وضعیت آن پیشنهادهای زیر می‌تواند راه‌گشا باشند.

❖ سردبیر مقالاتی را مورد پذیرش قرار دهد که از موضوعات کاربردی و جدید (به روز) برخوردارند تا از این طریق تعداد استنادات خود را افزایش دهند و بر کیفیت نشریه خود بیفزایند.

❖ با توجه به این که این نشریه یکی از نشریات مهم در حوزه علوم ورزشی در داخل کشور محسوب می‌شود، اما تعداد استنادات دریافتی مقالات در مقایسه با تعداد مقالات منتشر شده بسیار ناچیز است، بنابراین پیشنهاد می‌شود که به منظور رویت پذیری بیشتر نشریه شماره‌های انتشار یافته نشریه را در شبکه‌های اجتماعی بارگذاری کنند تا از این طریق تعداد استنادات خود را افزایش دهند.

❖ برای شناساندن نشریه به جامعه علمی بین‌المللی و بالا بردن کیفیت آن به مسئولان نشریه پیشنهاد می‌شود که از پژوهشگران ایرانی و غیر ایرانی حوزه مدیریت ورزشی که وابستگی سازمانی به دانشگاه‌های بین‌المللی دارند در هیئت تحریریه خود استفاده شود.

❖ پیشنهاد می‌شود نشریه با تدوین یک شیوه‌نامه در هیئت تحریریه خود از چاپ چند مقاله در سال برای یک نویسنده خودداری کند تا شانس بررسی و چاپ مقالات به نویسندگان دیگر برسد و زمینه حضور پررنگ‌تر نویسندگان دیگر فراهم شود.

❖ باتوجه به سهم بالای برخی از دانشگاه‌ها در انتشار مقاله در این نشریه به مسئولان نشریه پیشنهاد می‌شود که با کاهش سهم این دانشگاه‌ها امکان حضور بیشتر و فعال‌تر برخی دانشگاه‌هایی را فراهم کنند که شانس کمتری در انتشار مقاله در این مجله داشته‌اند.

❖ با توجه به اینکه براساس مصوبه وزارت علوم حد خاصی برای انتشار مقاله در مجلات توسط اعضای وابسته به نشریه مشخص شده به سردبیر پیشنهاد می‌شود دستورالعمل‌های وزارت علوم در این راستا را سرلوحه کار خود قرار دهد.

❖ با توجه به اهمیت وابستگی سازمانی و حفظ یکدستی نام نویسندگان و سازمان‌ها در مقالات داخلی و بین‌المللی به مسئولان نشریه پیشنهاد می‌شود دستورالعملی تهیه نموده تا بر اساس آن نویسندگان نام خود و سازمانشان را به صورت یکدست ذکر کنند.

❖ با توجه به یکدست نبودن منابع و مأخذ به مسئولان این نشریه پیشنهاد می‌شود نشریه بر اساس استانداردهای جهانی رفرنس‌دهی (APA, Chicago, Vancouver) دستورالعملی تهیه کرده و از نویسندگان بخواهد تا برابر با این دستورالعمل عمل نمایند.

❖ به پژوهشگران آتی پیشنهاد می‌شود با توجه به کمبود تحقیقات علم‌سنجی انجام شده مربوط به مجلات حوزه مدیریت ورزشی در پژوهشی وضعیت دیگر نشریات حوزه مدیریت ورزشی را به صورت جداگانه مورد ارزیابی علم‌سنجی قرار دهند.

❖ به پژوهشگران پیشنهاد می‌شود به صورت تطبیقی این نشریه را با دیگر نشریات حوزه مدیریت ورزشی مورد بررسی علم‌سنجی قرار دهند.

منتشر شده که این امر از یک طرف به دلیل وابستگی این دو پژوهشگر به نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی و از طرف دیگر به دلیل جایگاه برجسته علمی آنان در حوزه مدیریت ورزشی است. همچنین روند تأثیرگذاری مقالات منتشر شده توسط پژوهشگران در این نشریه نشان داد که محمود گودرزی و سیدحسن میرعامری هر کدام با انتشار ۱۰ مقاله تأثیرگذاری بیشتری نسبت به ابوالفضل فراهانی داشته‌اند. یافته‌های این پژوهش با پژوهش Gholampour و همکاران در شناسایی فعال‌ترین نویسندگان با پژوهش حاضر همسو است. از طرف دیگر بررسی وابستگی سازمانی نویسندگان منتشرکننده مقالات در نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی نشان داد که دانشگاه‌های پیام‌نور، آزاد اسلامی و تهران بیشترین میزان تولیدات و استنادات این نشریه را نسبت به دیگر دانشگاه‌ها به خود اختصاص داده بودند. همچنین از میان این سه دانشگاه پرتولید دانشگاه تهران توانسته در بین دانشگاه‌های داخل و در میان دانشگاه‌های کشورهای اسلامی رتبه درخور توجهی را بدست بیاورد. یافته‌های پژوهش با پژوهش ارزانی و همکاران در زمینه شناسایی فعال‌ترین مؤسسات با نتایج پژوهش حاضر همسو است.

بررسی شبکه همکاری علمی پژوهشگران و مؤسسات در نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی نشان داد که پژوهشگرانی چون ابوالفضل فراهانی و حمید قاسمی از دانشگاه پیام‌نور، محمود گودرزی از دانشگاه تهران، سید حسن میرعامری از دانشگاه ارومیه، لقمان کشاورز و مرتضی رضایی صوفی از دانشگاه پیام‌نور و رحیم رمضانی از دانشگاه گیلان در بحث پژوهشگران و مؤسساتی چون دانشگاه پیام‌نور، دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه تهران، دانشگاه علامه طباطبائی، دانشگاه گیلان، دانشگاه ارومیه و دانشگاه تربیت مدرس بیشترین تعدد همکاری را با هم داشتند. از سوی دیگر بررسی نویسندگان مسئول مقالات بر اساس مناطق جغرافیایی نشان داد که از مجموع ۲۷۹ مقاله منتشر شده در نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی ۲۷٪ مقالات توسط نویسندگانی از استان تهران منتشر شد به طوری که ۷۶ مقاله از مقالات این نشریه توسط نویسندگان این استان بوده است. تحلیل ارتباط نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی نشان داد که این نشریه با مجلات حوزه مدیریت ارتباط موثرتری برقرار کرده است و بیشترین ارتباط این نشریه در حوزه مدیریت با مجلات مدیریت ورزشی، مدیریت و توسعه ورزش و مطالعات مدیریت ورزشی بوده است. همچنین این مجله نقش یک پل ارتباطی مهم را بین دیگر مجلات حوزه مدیریت ورزشی ایفا می‌کند. از طرف دیگر ارتباط این مجله با مجلات تأثیرگذار در حوزه مدیریت ورزشی توانسته بر ارزش این مجله بیفزاید یافته‌های این پژوهش با نتایج پژوهش Gholampour و همکاران مطابقت دارد.

نقطه قوت مطالعه حاضر این است که این پژوهش اولین پژوهشی است که به مطالعه علم‌سنجی نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی می‌پردازد، از این رو این پژوهش می‌تواند به عنوان یک نقشه راه برای مسئولان نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی

References

1. Pedersen PM, Thibault L. Contemporary sport management. 5th Edition. Human Kinetics. 2014.
2. DeSensi JT, Kelley DR, Blanton MD, Beitel PA. Sport management curricular evaluation and needs assessment: A multifaceted approach. *Journal of Sport Management* 1990; 4(1): 31-58. Available at: <https://journals.humankinetics.com/doi/abs/10.1123/jsm.4.1.31>
3. Ghasemi H, Tojari F, Keshkar S. Media activities in sports. Tehran: Bamdadketab; 2008. Available at: <http://www.bamdadketab.com/mahsoulat/books/23/129.html> [In Persian]
4. Fahimifar S, Gholam Pour B, Gholam Pour S. Investigation of Scientific Productivity and Co-authorship Network of Iranians' Researchers on Physical Education and Sport Science in Web of Science during 2006-2016. *Sport Management Studies* 2018; 10(49): 37-58. Available at: https://smrj.ssrc.ac.ir/article_1136_e4b43f8e2f1a30b81d848ffe240da48c.pdf [In Persian]
5. Yaminifirooz M, Siamian H, Jahani MA, Yaminifirooz M. Scientific production of sports science in Iran: a scientometric analysis. *Acta Inform Med.* 2014; 22(3): 195-8. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4130670/pdf/AIM-22-195.pdf>
6. Rezaei Soufi M, Khasseh AA, Khasseh A. Scientometric Analysis of Iranian Sport Sciences Researchers in ISI. *Communication Management in Sports Media.* 2018; 5(3): 49-62. Available at: http://sportmedia.journals.pnu.ac.ir/article_4797.html [In Persian]
7. Farahani A, Rezaei Soufi M, Khasseh AA. Scientific Production of in Sport Sciences. *Olympic.* 2011; 19(2): 77-89. Available at: <https://www.sid.ir/fa/journal/JournalListPaper.aspx?ID=41521> [In Persian]
8. Wang L, Thijs B, Glänzel W. Characteristics of international collaboration in sport sciences publications and its influence on citation impact. *Scientometrics* 2015; 105(2): 843-62. Available at: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11192-015-1735-y>
9. Hernández-González V, De Pano-Rodríguez A, Reverter-Masia J. Spanish doctoral theses in physical activity and sports sciences and authors' scientific publications (LUSTRUM 2013–2017). *Scientometrics* 2020; 122(1): 661-79. Available at: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11192-019-03295-6>
10. Santos JMS, García PC. A bibliometric analysis of sports economics research. *International Journal of Sport Finance* 2011; 6(3): 222-44.
11. Shilbury D. A bibliometric analysis of four sport management journals. *Sport Management Review.* 2011; 14(4): 434-52.
12. Gholampour S, Noruzi A, Gholampour B, Elahi A. Research Trends and Bibliometric Analysis of a Journal: *Sport Management Review.* *Webology.* 2019; 16(2): 223-41. Available at: <http://www.webology.org/2019/v16n2/a200.pdf>
13. Shilbury D. A bibliometric study of citations to sport management and marketing journals. *Journal of Sport Management.* 2011; 25(5): 423-44. Available at: <https://journals.humankinetics.com/view/journals/jsm/25/5/article-p423.xml>
14. Coronado RA, Wurtzel WA, Simon CB, Riddle DL, George SZ. Content and bibliometric analysis of articles published in the *Journal of Orthopaedic & Sports Physical Therapy.* *J Orthop Sports Phys Ther.* 2011; 41(12): 920-31. Available at: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/22263231/>

15. Arzani A, Mirdar Sh, Asghari B. Citation and Content Analysis of Journals of Applied Exercise Physiology, Sport Management and Motor Behavior at the University of Mazandaran. Journal of Applied Exercise Physiology. 2018; 14(27): 267-84. Available at: http://asp.journals.umz.ac.ir/article_1811_en.html [In Persian]
16. Fallah M, Chamani Z, Sarrafzade M. Visualizing the co-authorship network of Persian journals in sports science at the University of Tehran. Knowledge and Information Management 2017; 3(2): 49-62. Available at: http://lib.journals.pnu.ac.ir/article_4287.html [In Persian]